

31803935

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
DUBROVAČKO – NERETVANSKE
ŽUPANIJE

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

listopad, 2018.

SADRŽAJ

1. TEMELJNE ODREDBE.....	4
2. RADNO MJESTO I STRUČNA SPREMA RADNIKA ZADUŽENOG ZA.....	6
OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA	6
3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	8
4. DUŽNOST RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA.....	10
5. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA KONTROLE ISPRAVNOSTI I ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA	11
5. 1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara	11
5. 2. Održavanje vatrogasnih aparata	12
5. 3. Pregled i ispitivanje unutarnje hidrantske mreže	13
5. 4. Pregled i ispitivanje sustava za dojavu požara	14
6. OSPOSOBLJAVANJE I UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA	14
6. 1. Osposobljavanje radnika	14
6. 2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu.....	15
7. OBVEZE, VODITELJA SLUŽBI/ODJELA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPROVEDBE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	15
7. 1. Obveze voditelja službi/odjela.....	15
7. 2. Obveze svih radnika u provedbi mjera zaštite od požara	16
7. 3. Odgovornosti zbog nepoštivanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara	17
8. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA.....	18
8. 1. Osnovne mjere zaštite od požara.....	18
8. 1. 1. Građevinske mjere zaštite od požara	19
8. 1. 2. Ulazni i izlazni putovi	19
8. 1. 3. Otvori u zidovima	20
8. 1. 4. Zidovi, stropovi i stupovi	21
8. 1. 5. Pokrovi i krovništa	21
8. 1. 6. Prometnice i prilazi	21
8. 2. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima.....	22
8. 3. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama	23
8. 4. Mjere zaštite od požara na električnim uređajima i strojevima.....	24

8. 5. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama za grijanje.....	24
8. 6. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama	24
8. 7. Mjere zaštite od požara kod korištenja ventilacijskih i klimatizacijskih uređaja	25
8. 8. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama za grijanje.....	25
8. 9. Posebne mjere zaštite od požara	25
9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	26

Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10), članka 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11) ravnatelj nakon provedenog savjetovanja s Radničkim vijećem donosi sljedeći

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Zavod za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu Zavod), polazeći od vlastitih uvjeta i potreba, a sukladno propisima o zaštiti od požara, ovim Pravilnikom utvrđuje mjere i poslove u svezi s provedbom i unaprjeđivanjem zaštite od požara u građevinama u kojima Zavod obavlja svoju djelatnost.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- temeljne odredbe u provođenju mjera;
- ustrojstvo i način provođenja zaštite od požara;
- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole;
- način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili raspored s jednog radnog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke radnika glede mjera zaštite od požara te vođenja evidencije o tome;
- način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome;
- način osposobljavanja radnika za rad na mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome;
- osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija

i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju;

- osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika;
- kretanje i ponašanje u prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije;
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima;
- mjere zabrane i ograničenja, te prostorije i prostori na koje se one odnose;
- postupanje radnika u slučaju nastanka požara;
- druge mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara.
-

Članak 3.

Akti i dokumenti koji s ovim Pravilnikom čine cjelinu u području zaštite od požara:

- Rješenje MUP-a o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara;
- Plan i program osposobljavanja radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom;
- Popis i raspored vatrogasnih aparata;
- Upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni, periodični pregled).

Članak 4.

Projektna dokumentacija, analize, nalazi i mišljenja, te svjedodžbe, upisnici, elaborati i druge isprave iz područja zaštite od požara nalaze se, pohranjuju i čuvaju u Službi za zajedničke poslove kod radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara (radnik ZOP).

Članak 5.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i u prostorima Zavoda, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevine, instalacija, strojeva, uređaja i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne i propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Odgovorna osoba za provedbu propisanih mjera zaštite od požara je ravnatelj Zavoda.

Članak 6.

Svaki radnik je dužan provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim uputama, upozorenjima i zabranama.

Obaveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u građevinama i u prostorima Zavoda radi privremenog ili povremenog obavljanja posla.

Radnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove u građevinama i u prostorima Zavoda dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka radnika ZOP.

Članak 7.

Korisnici prostora u zakupu, koji su sastavni dio građevina Zavoda dužni su pridržavati se mjera zaštite od požara propisanih ovim Pravilnikom.

Međusobni odnosi u svezi provođenja mjera iz st. 1 ovog članka uređuju se ugovorom između Zavoda i drugih korisnika prostora.

2. RADNO MJESTO I STRUČNA SPREMA RADNIKA ZADUŽENOG ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Radnik ZOP u Zavodu je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u svim građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu ili na korištenju Zavoda, osim ako nije drukčije ugovoreno, te na svim radnim mjestima i mjestima rada.

Članak 9.

Radnik ZOP u suradnji s Ovlaštenom tvrtkom, pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite, neposredno priopćava rezultate neposrednom voditelju kod kojeg je nadzor obavljen i unosi ih u redovna izvješća.

Kada radnik ZOP u suradnji s Ovlaštenom tvrtkom pristupa izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove Zavoda.

Radnik ZOP u suradnji s Ovlaštenom tvrtkom surađuje s drugim tvrtkama, zainteresiranim institucijama, Profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara PU u cilju poboljšanja zaštite od požara u Zavodu.

Članak 10.

Kada radnik ZOP u suradnji s Ovlaštenom tvrtkom utvrdi da u radnim i pomoćnim prostorijama ili drugim prostorima nisu zadovoljeni sigurnosni uvjeti za daljnji rad, dužan je o tome pisanim putem izvijestiti Ravnatelja.

Svaki radnik Zavoda dužan je odmah sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja prijaviti (radniku ZOP svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije).

Članak 11.

Radnik ZOP u suradnji s Ovlaštenom tvrtkom obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu izgradnje novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te kod nabave opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad u dijelu zaštite od požara;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje prijedlog za nabavu opreme i sredstava za gašenje požara;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije pri obavljanju djelatnosti pravne osobe;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara, te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih;
- brine o izradi i dopuni općeg akta, uputa za rad na siguran način, projekata i drugih akata iz područja zaštite od požara;
- organizira osposobljavanje i obuku radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara te vodi evidenciju o tome;
- vodi brigu o redovitom servisiranju i ispitivanju uređaja za dojavu i gašenje požara;
- vodi brigu i organizira propisana ispitivanja instalacija, strojeva i postrojenja glede zaštite od požara u skladu s važećim Zakonom i tehničkim propisima.
-

Članak 12.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom propisanih mjera zaštite od požara, Radnik ZOP ima pravo:

- udaljiti radnike s radnog mjesta ako svojim postupcima neposredno ugrožavaju sigurnost drugih radnika i imovine Zavoda ili koriste otvorenu vatru u požarno ugroženom području bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti, te o tome izvijestiti neposrednog rukovoditelja;

- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanje aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti neposrednom rukovoditelju, te o tome izvijestiti Ravnatelja Zavoda.

3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 13.

U Zavodu pored Ravnatelja, radnik ZOP i Ovlaštene tvrtke, a prema njihovim nalogima, poslove zaštite od požara obavljaju:

- Voditelji službi;
- Voditelji odjela;
- Vanjski čuvari – zaštitari.

Članak 14.

Voditelji službi/odjela obavljaju sljedeće poslove:

- prema ocjeni o potrebi aktiviraju osoblje za pružanje prve medicinske pomoći;
- prema ocjeni o potrebi aktiviraju osoblje za obavljanje evakuacije i spašavanja;
- poduzimaju i druge potrebne mjere za sprječavanje požara ili eksplozija;
- dužni su biti nazočni i organizirati davanje informacija o specifičnostima zapovjedniku akcije gašenja, kada se požar gasi u dijelovima zavoda u kojima postoje specifičnosti tehnološkog postupka ili izvori opasnog i otrovnog materijala;
- svakodnevno obavljaju kontrolu mjera zaštite od požara;
- osiguravaju provođenje mjera zaštite od požara (isključivanje strujnih krugova, korištenje i spremanje lako zapaljivih materijala, dostupnost hidranata i vatrogasnih aparata, provođenje zabrane pušenja i dr.);
- brinu da prostorije i prostori budu uredni i čisti, hodnici prohodni, da se otpadni materijal svakodnevno iznosi, da se uređaji, strojevi i aparati nakon završetka rada isključe iz strujnih krugova;
- poduzimaju mjere da se uočeni nedostaci otklone;
- predlažu poboljšanje i unaprjeđenje mjera zaštite od požara;
- brinu se i odgovaraju za ispravnost svih vrsta instalacija, postrojenja, strojeva i uređaja;
- brinu se i odgovaraju za ispravnost plinskih instalacija;
- brinu se i odgovaraju da su upozorenja u svezi sa zaštitom na radu na odgovarajućim mjestima;
- brinu se da oprema za gašenje požara (vatrogasni aparati i hidranti) bude ispravna;

- poduzimaju mjere da se uočeni nedostaci otklone;
- predlažu poboljšanje i unapređenje mjera zaštite od požara;
- brinu se i odgovaraju za odnošenje otpada sa službe/odjela;
- rade i druge poslove koje im povjeri Ravnatelj Zavoda.

Članak 15.

Voditelj Službe za pravne i opće poslove:

- sudjeluje u izradi općih akata;
- brine se da ni jedan novozaposleni radnik ne počne s radom a da nije upoznat s opasnostima na radnom mjestu, mjerama zaštite te da je stručno i praktično osposobljen za gašenje požara i uporabu vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara.

Članak 16.

Za provođenje mjera zaštite od požara u prostorima danim u najam odgovoran je korisnik prostora. Ako odgovorna osoba iz ovog članka ne postupa u skladu s odredbama ovog Pravilnika i drugih propisa iz oblasti zaštite od požara, Ravnatelj istoj može zabraniti rad.

Članak 17.

Svi radnici obavljaju preventivni nadzor prostorija i prostora u vremenu i na način koji propiše radnik ZOP uz suglasnost Ravnatelja.

Članak 18.

Nadzor nad provedbom propisanih mjera zaštite od požara obavlja se tijekom cijele godine.

Članak 19.

Ako se utvrde propusti u primjeni propisanih mjera zaštite od požara radnik ZOP u suradnji s predstavnikom Ovlaštene tvrtke dužan je pismeno izvijestiti Ravnatelja o obavljenom nadzoru i utvrđenim nedostacima, te mjerama koje se moraju poduzeti glede zaštite od požara.

Članak 20.

Vanjski čuvari – zaštitari u području zaštite od požara obavljaju obilaske zgrade Zavoda u slučaju aktiviranja protupožarnog sustava.

Članak 21.

Vatrogasnom intervencijom zapovijeda voditelj službe/odjela do trenutka kad na intervenciju izađe Javna vatrogasna postrojba, kad vođenje intervencije preuzima zapovjednik te postrojbe.

4. DUŽNOST RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 22.

Svaki radnik koji opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti radnike kojima prijeti neposredna opasnost od požara, Javnu vatrogasnu postrojbu radi početka gašenja požara, a nakon toga obavijestiti neposrednog rukovoditelja i radnika ZOP.

Prilikom dojave o nastalom požaru Javnoj vatrogasnoj postrojbi, radnik je dužan dati slijedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- je li požar u zgradi ili na otvorenom prostoru;
- vrstu materijala koji gori (tekućina, drvo, plastika, tekstil i dr.);
- ima li u požaru ozlijeđenih.

Članak 23.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu je dužan:

- isključiti glavnu sklopku za dovod električne energije;
- isključiti dovod plina na zapornom ventilu (ukoliko prostor koristi plin);
- iznijeti na sigurno, ako je moguće, posude s opasnim tvarima ili zapaljivim tekućinama;
- motorna vozila izvesti na siguran prostor;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 24.

Prema lokaciji nastanka požara, požar se događuje na sljedeće brojeve telefona:

Javna vatrogasna postrojba	194
Državna uprava za zaštitu i spašavanje	112
Radnik ZOP	341-002 099-502-58-62
Ravnatelj Zavoda	341-001 099-50-44-703

5. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA KONTROLE ISPRAVNOSTI I ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

5. 1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 25.

Svaki radnik dužan je obavljati preventivnu kontrolu ispravnosti strojeva, uređaja, instalacija te opreme i gašenje požara u prostoru i prostorijama u kojima se obavlja rad, te o uočenim neispravnostima ili propustima obavijestiti neposrednog rukovoditelja.

Voditelji zaduženi za proces rada u određenom prostoru, dužni su o uočenim ili dojavljenim propustima obavijestiti radnika ZOP.

Radnik ZOP dužan je organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka u najkraćem roku, te o tome obavijestiti Ravnatelja.

Članak 26.

Radnik ZOP dužan je kontrolirati primjenu mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom rada i upozoriti rukovoditelje i radnike na utvrđene propuste i manje prijestupe glede nepoštivanja propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija.

Članak 27.

Radnik ZOP u redovnom obilasku građevina i prostora obavlja kontrolu ispravnosti uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara, vizualnim pregledom. Ako radnik ZOP utvrđeni nedostatak može sam otkloniti, dužan je to i učiniti te o tome izvijestiti neposrednog rukovoditelja. Svaki utvrđeni nedostatak unosi u pisano izvješće.

Članak 28.

Radnik ZOP u suradnji s predstavnikom Ovlaštene tvrtke u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu rasporeda i ispravnosti sredstava i opreme za gašenje požara u svim građevinama Zavoda;
- kontrolu postavljenih znakova upozorenja i znakova zabrane;
- kontrolu načina skladištenja i odlaganja materijala i roba;
- kontrolu unutarnjih putova glede zakrčenosti;
- kontrolu vatrogasnih putova i pristupa objektu za vatrogasna vozila.
-

Članak 29.

U građevinama Zavoda postavljena je ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

- prijenosni vatrogasni aparati;
- unutarnja hidrantska mreža;
- sustav za dojavu požara.

5. 2. Održavanje vatrogasnih aparata

Članak 30.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća unutarnji pregled i periodični servis. Vatrogasni aparati pregledavaju se i ispituju sukladno Pravilniku o vatrogasnim aparatima (NN 101/11).

Članak 31.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja radnik ZOP, najmanje jednom u tri mjeseca prilikom redovnog obilaska građevine, prostorije i prostora

Radnik ZOP vodi evidenciju u redovitom pregledu čiji je sadržaj propisan Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/11).

Utvrđeni nedostaci moraju se odmah otkloniti.

Članak 32.

Mjesto postavljanja aparata za gašenje u prostorijama čija je površina veća od 50m² mora se označiti naljepnicom najmanjih dimenzija 150mm x 150 mm, sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.

Vrste, količine i razmještaj aparata mora biti u skladu s klasom požara koji može nastati u građevini i proračunom požarnog opterećenja građevine.

Članak 33.

Periodični servis ručnih vatrogasnih aparata obavlja tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje proizvođača ili distributera za obavljanje periodičnog servisa vatrogasnih aparata.

Periodični servis ručnih vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini.

Članak 34.

Sadržaj periodičnog servisa ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata propisan je važećim Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/11).

Serviser vatrogasnog aparata obavezan je o izvršenom periodičkom servisu voditi evidenciju propisanu Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/11) koju prosljeđuje radniku ZOP.

5. 3. Pregled i ispitivanje unutarnje hidrantske mreže

Članak 35.

Redovni pregled hidrantske mreže obavlja radnik ZOP, prilikom redovnog obilaska građevine, prostora i prostorija.

Redovni pregled odnosi se na popunjenost hidrantskih ormarića propisanom opremom (cijev, mlaznica) te općem stanju postojeće opreme.

Članak 36.

Funkcionalno ispitivanje ispravnosti unutarnje hidrantske mreže može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Članak 37.

Funkcionalno ispitivanje unutarnje hidrantske mreže vrši se najmanje jednom godišnje.

Članak 38.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sastavlja se izvješće u koje se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju izvješća daje se zaključak i izdaje se Uvjerenje o ispravnosti unutarnje hidrantske mreže.

5. 4. Pregled i ispitivanje sustava za dojavu požara

Članak 39.

Ispitivanje ispravnosti sustava za dojavu požara može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Članak 40.

Funkcionalno ispitivanje sustava za dojavu požara obavlja se najmanje jednom godišnje.

Članak 41.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti za dojavu požara sastavlja se izvješće u koje se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju izvješća daje se zaključak i izdaje se Uvjerenje o ispravnosti sustava.

6. OSPOSABLJAVANJE I UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

6. 1. Osposobljavanje radnika

Članak 42.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim važećim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Članak 43.

Osposobljavanje radnika povjerava se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske za obavljanje tih poslova. Program osposobljavanja sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Članak 44.

Radnicima koji uspješno polože teoretski i praktični dio programa osposobljavanja izdaje se uvjerenje čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Članak 45.

Uvjerenja se čuvaju u nadležnoj Službi Zavoda, odnosno u dosjeu radnika.

Članak 46.

Upisnik o radnicima koji su sudjelovali u procesu osposobljavanja vodi izvođač programa osposobljavanja. Nakon dovršenog osposobljavanja izvođač programa osposobljavanja jedan primjerak evidencije dostavlja tajništvu Zavoda.

6. 2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu

Članaka 47.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, neposredni rukovoditelj je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite kako požar i eksplozija ne bi nastali.

Članak 48.

Radnici koji tijekom rada redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova, moraju za te poslove biti osposobljeni i od neposrednog rukovoditelja upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

7. OBVEZE, VODITELJA SLUŽBI/ODJELA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPROVEDBE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

7. 1. Obveze voditelja službi/odjela

Članak 49.

Voditelji službi/odjela su odgovorni da se prije početka i za vrijeme izvršavanja radnih zadataka provode mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 50.

Voditelji službi/odjela obavljaju kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara u prostorima u svom djelokrugu rada. O uočenim nedostacima odmah izvješćuju radnika ZOP.

Članak 51.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovorni su voditelji službi/odjela, svako u prostorima u kojima rukovodi radnim procesima.

Članak 52.

Posebne dužnosti voditelji službi/odjela su:

- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti jesu li poduzete mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu ili radni proces, na sredstvima rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- izvjestiti radnika ZOP o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara.

7. 2. Obveze svih radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak-53.

Dužnosti svih radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara u radnim i pomoćnim prostorijama Zavoda;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisima i drugim mjerama zaštite od požara na novim poslovima;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstva u blizoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara odmah prijaviti radniku ZOP;
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene u prostorima Zavoda;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da pristup opremi i sredstvima za gašenje požara bude slobodan i moguć kako bi se oprema i sredstva za gašenje požara nesmetano koristila;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara u svim prostorijama i prostorima Zavoda;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.

7. 3. Odgovornosti zbog nepoštivanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 54.

Postupak za utvrđivanje povrede radne obveze, vrste lakših i težih povreda radne obveze, mjere i način izvršenja mjera utvrđuje se odgovarajućim općim aktom.

Članak 55.

Za osiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je Ravnatelj.

Svi radnici Zavoda su odgovorni za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za povrede obveze iz područja zaštite od požara postupak za utvrđivanje odgovornosti izricanja mjera isti je za sve radnike na pojedinim radnim mjestima.

Članak 56.

Lakše povrede radne obaveze iz zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izravan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta;
- ne prijaviti radniku raspoređenom za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.
-

Članak 57.

Teže povrede radne obveze iz područje zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika ili imovinu;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite na radu čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike ili imovinu;

- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovine;
- ne prijaviti radniku ZOP-a događaj, kvar i dr. koji može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovine;
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovine;
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovine.

Članak 58.

Nakon završetka gašenja požara Ravnatelj zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog aktiviranja požara;
- tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 59.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i staviti u punu funkciju.

8. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA

8. 1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 60.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite na gromobranskim instalacijama, plinskim instalacijama, uređajima za zagrijavanje i rashladnim uređajima, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

8. 1. 1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 61.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima;
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini;
- sprečavanje širenja požara – lokaliziranje;
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima;
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.
-

Članak 62.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 63.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdana suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

8. 1. 2. Ulazni i izlazni putovi

Članak 64.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i prohodan.

Članak 65.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene razine poda.

Članak 66.

Na izlazima i na izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 67.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 metara.

Kod višekatnih građevinskih objekata raspored i broj izlaznih vrata treba u pravilu biti takav da udaljenost između najudaljenijeg radnog mjesta i najbližeg izlaza na stubište ne bude veća od 30 metara.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje od sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar. Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretna i izvedena od negorivog materijala te se ne smiju zaključavati.

Rukohvati i ograde na stepeništu koje služi za evakuaciju osoba trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Unutarnja vrata na radnim prostorijama i u prostorijama u kojima postoji opasnost od požara ili eksplozije moraju biti postavljena prema smjeru najbližeg izlaza.

Vanjska vrata na radnoj prostoriji moraju se otvarati prema van.

8. 1. 3. Otvori u zidovima

Članak 68.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata na skladištima potencijalno opasnih materijala trebaju biti od negorivog materijala.

Članak 69.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda. Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

8. 1. 4. Zidovi, stropovi i stupovi

Članak 70.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanja) treba popraviti. Popravlja se materijalom istih protupožarnih karakteristika postojećeg zida.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 71.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stropova mora se obavljati najmanje jednom u godini dana.

Članak 72.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje na podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni materijalom potrebne otpornosti protiv požara. Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih 6 mjeseci.

8. 1. 5. Pokrovi i krovišta

Članak 73.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja. Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

8. 1. 6. Prometnice i prilazi

Članak 74.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju stalno biti održavani te prilagođeni vozilima na način:

- da se čiste od snijega;

- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi, dok nije osiguran drugi pristup građevini;
- da nisu zakrčeni vozilima;
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Pristup vanjskim i unutarnjim hidrantima mora biti moguć u svakom trenutku.

8. 2. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima

Članak 75.

U glavnom razvodnom ormaru kao i razvodnim ormarima u pojedinim dijelovima građevina moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 76.

Isključivanje električne energije u slučaju hitne potrebe obavlja se glavnim sklopkama na glavnom razvodnom ormaru građevine ili na razdjelnicima pojedinih dijelova.

Članak 77.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštene električari.

Članak 78.

Razvodni ormari moraju biti izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni. Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti na za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara, čiji se ključ mora nalaziti na dostupnom mjestu.

Članak 79.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene. Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno – uključeno.

Članak 80.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 81.

Električne instalacije podliježu obvezi periodičkog ispitivanja svake 4 godine. O svakom obavljenom ispitivanju i pregledu električnih instalacija i uređaja ovlaštenu ispitivač dužan je izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara. Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

8. 3. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 82.

Na građevini u kojoj se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene instalacije u skladu s tehničkim propisima o gromobranima. Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijska knjiga gromobranskih instalacija.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka;
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju;
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

O svakom pregledu ovlaštena ustanova sastavlja zapisnik u koji unosi sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti je li instalacija ispravna i koju su popravci eventualno potrebni.

8. 4. Mjere zaštite od požara na električnim uređajima i strojevima

Članak 83.

Prije početka rada vizualno treba pregledati uređaj i sve oko njega. Pristup komandama i tipkama za zaustavljanje rada mora uvijek biti slobodan. Po završetku rada uređaj se mora staviti u beznaponsko stanje i prostor oko njega ostaviti čistim i ukloniti sve zapaljive materijale i tvari.

Čišćenje strojeva mora se obavljati kada je stroj izvan pogona. Čišćenje i podmazivanje strojeva sa zapaljivim tekućinama moguće je obavljati samo kada je osigurano provjetravanje prostorije.

Strojevi i uređaji se moraju pregledati i ispitivati u redovnim periodičnim razmacima. O pregledu i ispitivanju ovlaštenu ispitivač dužan je izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

8. 5. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama za grijanje

Članak 84.

Svi uređaji i instalacije za grijanje moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

8. 6. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama

Članak 85.

Plinske instalacije moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke prakse u skladu s propisima kojima se prenosi usklađeno zakonodavstvo Europske unije.

Dozvoljeno je korištenje samo atestiranih trošila.

Članak 86.

Ispitivanje ispravnosti plinskih instalacija vrši ovlaštena tvrtka za provjeru i ispitivane plinskih instalacija u zakonski propisanim rokovima.

8. 7. Mjere zaštite od požara kod korištenja ventilacijskih i klimatizacijskih uređaja

Članak 87.

Svi dijelovi ventilacijskog sustava moraju biti napravljeni od negorivog materijala s glatkim unutarnjim površinama i bez izbočenih dijelova na koje bi se mogle skupljati čestice prašine i masnoće.

Članak 88.

Ventilatori i njihovi dijelovi moraju biti izrađeni tako da pri radu ne dođe do:

- stvaranja električnog luka ili iskre;
- zagrijavanja električnog vodiča;
- stvaranja statičkog elektriciteta;
- stvaranja iskre zbog udara ili međusobnog trenja dijelova ventilatora.
-

Članak 89.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i klimatizacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

8. 8. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama za grijanje

Članak 90.

Svi uređaji i instalacije za grijanje moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

8. 9. Posebne mjere zaštite od požara

Članak 91.

Pod posebnim mjerama zaštite od požara smatraju se mjere zaštite koje se moraju provoditi u pojedinim prostorijama i prostorima Zavoda. Pod posebnim mjerama zaštite od požara smatraju se postupci koji osiguravaju da do požara i ne dođe, a ako do požara dođe da se opasnosti svedu na najmanju moguću razinu.

Članak 92.

U prostorijama gdje se upotrebljavaju ili skladište zapaljive tekućine ili druge zapaljive tvari ili arhivira dokumentacija zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Članak 93.

Otpadni materijali moraju se nakon završetka rada iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

Članak 94.

Posebne mjere zaštite od požara propisuju voditelji službi/odjela unutar kojih se koriste tvari koje mogu uzrokovati požar izradom uputa o postupcima i mjerama koje se moraju provoditi u pojedinim prostorijama i prostorima Zavoda.

O svakoj promjeni uputa, neposredni rukovoditelj obavještava radnika ZOP-a.

Primjenu uputa odobrava Ravnatelj Zavoda.

Članak 95.

Posebne mjere obuhvaćaju upotrebu, čuvanje, skladištenje zapaljivih tekućina i drugih zapaljivih materijala.

Čuvanje i skladištenje zapaljivih tekućina i drugih zapaljivih materijala mora se obavljati sukladno važećim propisima.

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 96.

Ovim Pravilnikom stavlja se izvan snage do sada važeći Pravilnik iz zaštite od požara.

Članak 97.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Zavoda.

01/01-101/11-18

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Zavoda 12.10. 2018.g. i stupio je na snagu 20.10. 2018.g.